

KOMENTÁŘ

21. 6. 2021

Příjmy a životní podmínky v domácnostech Plzeňského kraje v roce 2020 (II. část)

V porovnání s ostatními kraji patří Plzeňský kraj společně s Jihočeským ke krajům s vyšší kvalitou bydlení. Necelá polovina domácností bydlela v rodinných domech, nejvíce domácností žilo v bytech o velikosti 60–80 m². Osoby v čele domácnosti měly nejčastěji vzdělání nižší střední nebo byly vyučené. V porovnání s ostatními kraji patřil Plzeňský region ke krajům s nízkým podílem domácností s osobou v čele s vysokoškolským vzděláním, konkrétně byl třetí nejnižší. Podle názoru domácností si nemohla dovolit zaplatit neočekávaný výdaj 12 000 Kč méně než jedna pětina z nich a strávit týdenní dovolenou jednou ročně mimo domov nebylo dostupné téměř pro 15 % domácností tohoto regionu. Osobní automobil vlastnily více než tři čtvrtiny domácností v Plzeňském kraji.

Nejvyšší podíl domácností v rodinných domech žil v krajích Vysočina (61,8 %) a Zlínském (61,5 %), naopak nejnižší v Hl. městě Praze (12,5 %) a na Karlovarsku (27,1 %). V Plzeňském kraji bydlelo v rodinných domech 45,5 % domácností, což byl šestý nejnižší podíl v mezikrajském srovnání. Oproti průměru ČR byl tento podíl v Plzeňském kraji o 2,4 procentního bodu (dále jen p. b.) vyšší.

V malých bytech o celkové ploše do 40 m² bydlelo v Plzeňském regionu 5,2 % domácností, což bylo v mezikrajském porovnání osmé místo. Nejnižší podíly domácností žily v těchto bytech v krajích Zlínském (4,2 %) a Jihomoravském (4,4 %), naopak nejvyšší v krajích Pardubickém (7,5 %) a Libereckém (7,4 %).

Ve velkých bytech o celkové ploše nad 100 m² bydlelo 24,0 % domácností Plzeňského kraje, v mezikrajském porovnání se tak region umístil na pátém nejnižším místě. Nejnižší podíl domácností obýval takto velké byty v Hl. městě Praze (13,5 %) a v Ústeckém kraji (20,1 %), naopak nejvyšší podíl domácností bydlel v těchto bytech v krajích Jihomoravském (33,8 %) a Pardubickém (32,2 %).

Kvalita bydlení se posuzovala prostřednictvím 5 subjektivních kritérií: vlhkost bytu, tmavý byt, hluk z domu, resp. z ulice, znečištěné okolní prostředí, vandalství a kriminalita v okolí. Nejvyšší podíl domácností zmiňujících vlhkost bytu byl zaznamenán v krajích Libereckém (9,5 %) a Olomouckém (8,6 %), naopak nejnižší podíl domácností označil vlhkost za nevyhovující v krajích Plzeňském (3,9 %) a Jihočeském (4,2 %).

Tmavý byt vadil nejvíce domácnostem v Libereckém kraji (5,3 %) a Hl. městě Praze (4,8 %), naopak nejlépe dopadlo hodnocení v Karlovarském kraji, kde bylo nespokojených pouze 1,4 % domácností, druhý nejnižší podíl domácností byl zaznamenán v Ústeckém kraji (1,6 %). Plzeňský kraj se v tomto hodnocení v porovnání s ostatními kraji umístil až na třetím nejnižším místě (1,9 %).

KOMENTÁŘ

Na **hluk z domu, resp. z ulice** si stěžovalo nejvíce domácností v Hl. městě Praze (21,4 %) a v Královéhradeckém kraji (16,2 %), nejméně v krajích Plzeňském (6,9 %) a Jihočeském (7,7 %).

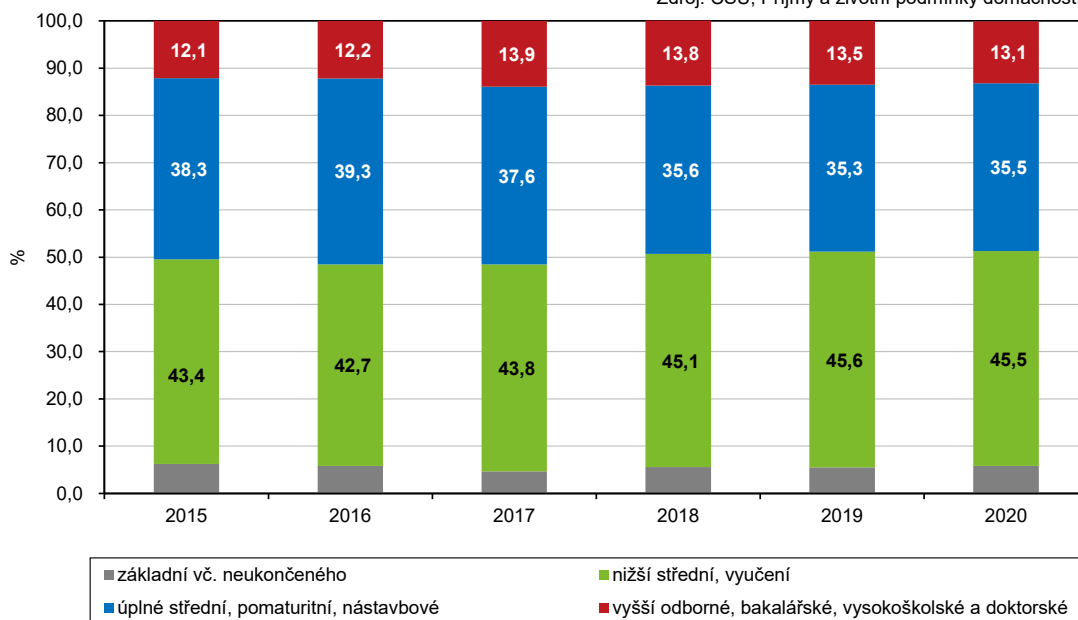
Znečištěné okolní prostředí hodnotily nejhůře domácnosti v Hl. městě Praze (14,2 %) a Ústeckém kraji (14,0 %). Nejnižší podíl domácností označil znečištěné prostředí jako nevyhovující v krajích Jihočeském (2,2 %) a Libereckém (4,1 %). V Plzeňském kraji bylo se znečištěným okolním prostředím nespokojených 5,0 % domácností a kraj se v tomto hodnotícím kritériu v rámci republikového srovnání umístil na čtvrtém nejnižším místě.

Vandalství a kriminalitu v okolí považovaly za nejhorší domácnosti v krajích Ústeckém (12,9 %) a Karlovarském (11,1 %). Výskyt vandalství a kriminality v okolí označil jako problém nejnižší podíl domácností v krajích Jihočeském (1,6 %) a Pardubickém (1,9 %). V Plzeňském kraji považovaly vandalství a kriminalitu v okolí za nevyhovující 3,3 % domácností, tento podíl byl v porovnání s ostatními kraji čtvrtý nejnižší.

V roce 2020 v porovnání s ostatními kraji patřil **Plzeňský region společně s Jihočeským ke krajům s vyšší kvalitou bydlení**. Na bydlení ve vlhkém bytě a hlučném prostředí si ze všech krajů stěžovalo nejméně domácností právě v Plzeňském kraji.

Vzdělání osoby v čele domácnosti v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností

V čele domácnosti bylo v Plzeňském kraji nejvíce osob s nižším středním vzděláním a s vyučením (45,5 %), druhou nejčteněji zastoupenou skupinu tvořily osoby s úplným středním,

KOMENTÁŘ

pomaturitním a nástavbovým vzděláním (35,5 %). Podíl osob v čele domácnosti s vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským a doktorským vzděláním představoval 13,1 %. Nejméně osob v čele domácnosti (5,8 %) mělo základní nebo neukončené vzdělání.

Nejvyšší podíl osob v čele domácností se vzděláním vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským a doktorským byl zaznamenán v Hl. městě Praze (42,7 %) a Jihomoravském kraji (24,8 %). Nejvyšší podíl osob v čele domácností s nižším středním vzděláním a s vyučením bez maturity byl v krajích Vysočina (45,7 %) a Plzeňském (45,5 %). Domácnosti s osobou v čele s nejnižším vzděláním se vyskytovaly nejčastěji v krajích Ústeckém (12,8 %) a Libereckém (9,9 %).

Domácnosti byly v roce 2020 v Plzeňském kraji **vybaveny**: sušičkou prádla (18,6 %), myčkou nádobí (49,1 %), osobním počítačem a notebookem (80,9 %), přístupem na internet (83,4 %) a osobním automobilem (76,6 %).

Z finančních důvodů si nemohlo poříditi osobní automobil 4,2 %, sušičku prádla 5,1 %, myčku nádobí 4,8 %, osobní počítač a notebook 1,6 %, přístup na internet 0,9 % domácností.

Půjčky s výjimkou bytových nemělo 86,5 % domácností v ČR, v Plzeňském kraji byl podíl domácností bez půjček 86,2 %. V porovnání s celou ČR byl o 0,3 p. b. nižší. Nejvyšší podíl domácností bez půjček byl zaznamenán v krajích Jihomoravském (90,3 %), Pardubickém (89,8 %) a Hl. městě Praze (88,8 %). Nejnižší podíl domácností bez půjček byl zjištěn v krajích Karlovarském (82,7 %) a Moravskoslezském (82,8 %).

Splácet půjčky představovalo nejvyšší zátěž v Ústeckém kraji, a to v 5,7 % domácností. V Plzeňském kraji mělo potíže se splácením půjček 3,7 % domácností a tento podíl se shodoval s průměrem ČR. Nejnižší podíl domácností, které měly velké obtíže se splácením půjček, byl zaznamenán v Hl. městě Praze (2,2 %), v Pardubickém kraji (2,7 %) a na Vysočině (2,7 %).

Nejvyšší podíl domácností s vyživovanými dětmi byl v krajích Středočeském (38,9 %) a Ústeckém (37,6 %). V Plzeňském kraji dosáhl podíl domácností s vyživovanými dětmi 34,7 %, v rámci ostatních krajů se umístil na čtvrtém místě. Oproti průměru ČR byl tento podíl domácností vyšší o 1,0 p. b.

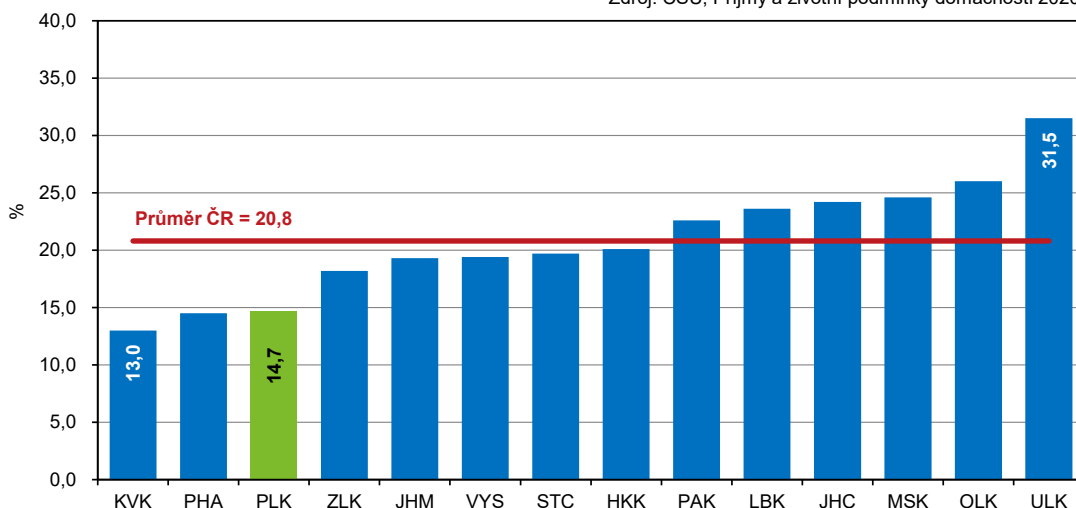
Nejvyšší podíl domácností bez vyživovaných dětí byl zaznamenán v Hl. městě Praze (70,2 %) a v krajích Královéhradeckém (68,7 %) a Karlovarském (68,6 %). Podíl těchto domácností v Plzeňském kraji dosáhl 65,3 %, jen dva kraje měly nižší podíl. V porovnání s průměrem ČR byl podíl domácností bez vyživovaných dětí nižší o 1,0 p. b.

V roce 2020 si nemohlo dovolit strávit týdenní dovolenou jednou ročně mimo domov 14,7 % domácností v Plzeňském kraji (třetí nejnižší podíl mezi kraji), v porovnání s průměrem ČR byl tento podíl o 6,1 p. b. nižší. **Nejvyšší podíl domácností**, které si nemohly dovolit týdenní dovolenou mimo domov ve sledovaném období, byl zjištěn v krajích Ústeckém (31,5 %) a Olomouckém (26,0 %), naopak nejnižší podíl vyskytoval v Karlovarském kraji (13,0 %) a v Hl. městě Praze (14,5 %).

KOMENTÁŘ

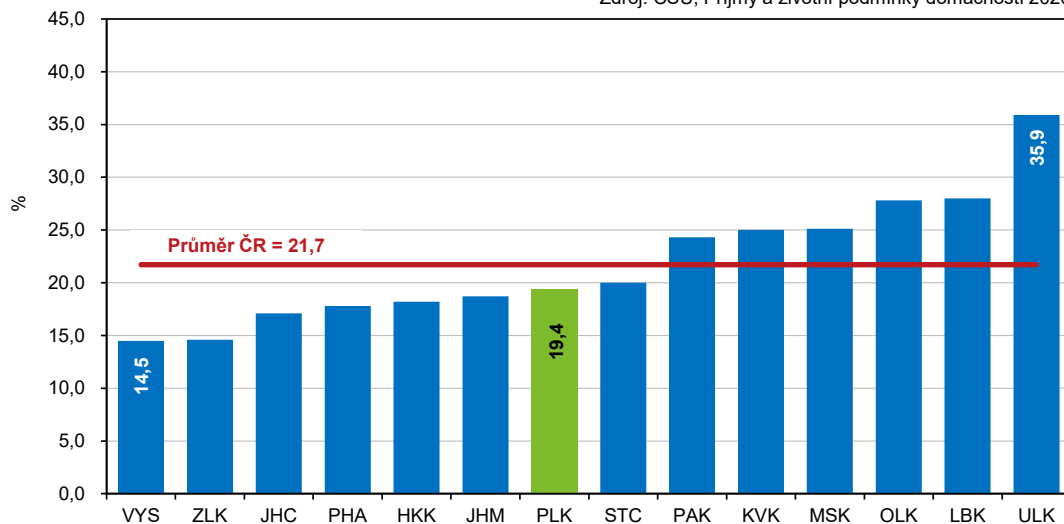
Domácnosti podle krajů, které si nemohly dovolit týdenní dovolenou mimo domov

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností 2020

Domácnosti podle krajů, které si nemohly dovolit zaplatit neočekávaný výdaj 12 000 Kč

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností 2020

Zaplatit neočekávaný výdaj 12 000 Kč si nemohlo dovolit 19,4 % domácností v Plzeňském kraji, oproti průměru ČR byl tento podíl nižší o 2,3 p. b. Nejnižší podíl domácností, které nemohly zaplatit neočekávaný výdaj, byl zaznamenán v krajích Vysočina (14,5 %), Zlínském

KOMENTÁŘ

(14,6 %) a Jihočeském (17,1 %). Největší problém zaplatit tento neočekávaný výdaj měly domácnosti v krajích Ústeckém (35,9 %) a Libereckém (28,0 %).

Shrnutí - srovnání s rokem 2015

Charakteristiky bydlení domácností v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ, Příjmy a životní podmínky domácností

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Rozdíl 2020-2015
Druh domu, ve kterém domácnosti bydlely							
z toho							
rodinný dům	43,0	44,4	42,9	44,0	44,7	45,5	2,5
bytový dům	56,8	55,3	57,2	54,7	53,8	52,5	-4,3
Vzdělání osoby v čele domácnosti:							
základní vč. neukončeného	6,2	5,8	4,7	5,6	5,5	5,8	-0,4
nižší střední, vyučení	43,4	42,7	43,8	45,1	45,6	45,5	2,1
úplné střední, pomaturitní, nástavbové	38,3	39,3	37,6	35,6	35,3	35,5	-2,8
vyšší odborné, bakalářské, vysokoškolské a doktorské	12,1	12,2	13,9	13,8	13,5	13,1	1,0
Podíl domácností s vyživovanými dětmi	33,4	32,3	32,4	33,1	34,0	34,7	1,3
Podíl domácností bez vyživovaných dětí	66,6	67,7	67,6	66,9	66,0	65,3	-1,3
Problémy s bydlením:							
vlhkost v bytě	6,5	5,4	4,8	3,4	3,8	3,9	-2,6
tmavý byt	1,1	2,4	1,2	1,3	1,6	1,9	0,8
malý byt	4,6	7,1	4,6	4,9	5,1	.	x
hluk z domu, resp. z ulice	9,7	11,8	9,6	11,4	7,8	6,9	-2,8
znečištěné okolní prostředí	9,1	10,6	5,4	7,1	4,6	5,0	-4,1
vandalství, kriminalita v okolí	10,9	10,2	6,7	4,2	3,5	3,3	-7,6
Domácnosti neměly půjčky (kromě bytových)	88,3	90,0	92,6	89,4	87,9	86,2	-2,1
Splácet půjčky kromě bytových představovalo pro domácnosti velkou zátěž	4,5	3,5	2,3	2,8	2,5	3,7	-0,8
Domácnosti nemohly:							
Ročně srávit týdenní dovolenou mimo domov	31,3	30,2	25,3	18,6	19,9	14,7	-16,6
Zaplatit neočekávaný výdaj ¹⁾	34,5	31,2	25,6	22,1	23,4	19,4	-15,1
Vybavenost domácností:							
pračka	98,4	99,4	99,2	98,9	99,6	.	x
sušička prádla	.	.	9,1	11,8	12,7	18,6	x
myčka nádobí	.	.	44,9	44,5	46,2	49,1	x
osobní počítač, notebook	75,7	77,4	80,8	79,9	80,4	80,9	5,2
přístup na internet	.	.	81,7	82,1	82,5	83,4	x
osobní automobil	75,4	77,7	77,4	76,9	75,2	76,6	1,2

1) Výše neočekávaného výdaje: 2015 = 9 700 Kč, 2016 = 9 900 Kč, 2017 = 10 200 Kč, 2018 = 10 700 Kč, 2019 = 11 200 Kč, 2020 = 12 000 Kč

Podíl osob v čele domácností podle vzdělání v Plzeňském kraji se v roce 2020 oproti roku 2015 nejvíce zvýšil ve skupině se vzděláním nižším středním a vyučením, a to o 2,1 p. b. Naopak podíl osob v čele s úplným středním, pomaturitním a nástavbovým vzděláním klesl o 2,8 p. b. V roce 2020 vlastnilo **osobní auto** 76,6 % domácností v regionu, oproti roku 2015 vzrostl podíl domácností vlastnicích osobní automobil o 1,2 p. b. Podíl domácností, které vlastnily **počítač nebo notebook**, vzrostl ze 75,7 % v roce 2015 na 80,9 % v roce 2020,

KOMENTÁŘ

tj. zvýšení o 5,2 p. b. **Splácení půjček (kromě bytových)** představovalo v roce 2020 **velkou zátěž** pro 3,7 % domácností, oproti roku 2015 byl zaznamenán pokles o 0,8 p. b. Podíl domácností, které neměly **půjčky**, se snížil z 88,3 % v roce 2015 na 86,2 % v roce 2020, tj. snížení o 2,1 p. b. Podíl domácností, které si nemohly dovolit strávit **týdenní dovolenou mimo domov jednou ročně**, se v roce 2020 v porovnání s rokem 2015 snížil o 16,6 p. b. Podíl domácností, které nemohly **zaplatit neočekávaný výdaj 12 000 Kč**, klesl v časové řadě 2015–2020 o 15,1 p. b. V porovnání s rokem 2015 se snížil i podíl domácností, které si nemohly dovolit **dostatečně vytápět byt**, a to o 4,0 p. b.

Metodické vysvětlivky:

<https://www.czso.cz/csu/czso/prijmy-a-zivotni-podminky-domacnosti-cdknb922a5>

Kontakt:

Ing. Zuzana Trnecková
Krajská správa ČSÚ v Plzni
Tel.: 377 612 253
E-mail: zuzana.trneckova@czso.cz